

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна
примірника
16 сот.
На провінції
20 сот.

Виходить що дня
рано крім поне-
ділка.

політична, економічно-суспільна часопись.

(Редакція Руська ч. 3.)

Допись з Відня.

Зміна кабінету. — Польський тріумф неузасаднений. — Тенденційні поголоски про зреченє гетьмана Скоропадського. — Хто наш ворог а хто приятель. — Дивна інтрига проти гетьмана. — Народний парламента. — Зазив до праці.

Відень, 28. липня.

Спішу поділити ся з нашою суспільно-стю відомостями про деякі політичні події так, як вони представляють ся з віденської перспективи. Представленя сих подій в галицькій пресі видають ся мені тенденційні, неточні, а в кождім случаю кидась на них освітлене під таким кутом, що виходять вони як безобразна відбитка сего, що на правду діє ся.

Зміну кабінету і створенє німецько-польської „більшости“ представляє польська галицька преса як великий успіх, як тріумф польської сили і політики. Таке представленє се сильно переборщене самохвальство Поляків, призначене для підбадьореня польської публичної опінії.

Бар. Гуссарек в сути річи не дав Полякам ніякої іншої заяви, ніж ті, що давав ім др. Зайдлер, а іменно, що без співучасті парламенту не буде довершена справа поділу Галичини. Впрочем — як слушно замітила „N. Fr. Presse“ — був б. Гуссарек німий, як був ним і др. Зайдлер.

Для своєї більшости старав ся б. Гуссарек позискати також Укр. Парл. Репрезентацію і вів з нею переговори на двох довгих конференціях — але без результату. Укр. П. Репр. не вдоволилась обітницями Гуссарека і рішила остатись в опозиції. Було се консеквенцією її заяви, зложеної перед упадком дра Зайдлера, а саме, що вона буде поборювати всяке друге правительство, яке після него прийде до власти. З ява ся, на нашу думку, була далеко ідучою в ангажованю за др. Зайдлером. Він вправді проявляв зглядом Українців багато доброї волі, але в сути річи нічого для них не зробив. Через упадок дра Зайдлера парламентарне положенє не поправилось, противно погіршило ся.

Становище б. Гуссарека є хитке від першої хвилі. Вправді позискав він собі кількадесят польських голосів і то не всіх — бо против него голосувало около 20 польських послів з клубу соц.-демократичного, вшехпольського і кількох диких польських послів. Натомість утратив він українські голоси і частину Німців. Якби підчас голосованя Чехи і німецькі соц. демократи не були сильно абсентували ся, то бюджетова провізорія була би провалила ся.

Серед українських кругів викликає велике заінтересованє питанє, чи зриск ся гетьман Скоропадський з переведеня берестейського договору в справі поділу Галичини, чи ні. Ми старали ся дійти до жерела поголосок про зреченє і усталили, що сим жерелом є певні австрійські і українські круги, які з давна є ворожо настроєні супроти гетьмана.

Не розходить ся тут про соціальну чи політичну пропаганду гетьмана, але акцію проти него веде ся ізза його германо-

фільства. Що до самого мнимого зреченя ходять дві версії. Одна хоче знати, що гетьман зриск ся власноручним письмом, котре опісля, зорієнтувавшись в справі, відкликав. Друга версія каже, що гетьман лиш устно мав обіцяти гр. Форґачеві, що виготовить таке письмо. Гр. Форґач взяв сю обіцянку за сам факт і передвчасно закомунікував його гр. Бурянови.

Ми старались вглянути в суть справи і засягали інформації в кругах українського посольства у Відні. На підставі автентичних інформацій можемо сконстатувати, що українському посольству у Відні нічого не відомо про який небудь сего рода акт гетьмана. В кругах українського посольства у Відні уважають істнованє такого акту невірнотойним, а думки про уступленє укр. міністра заграничних справ Дорошенка і віденського посла Липинського не згідні з правдою.

Все инше, що подає ся на ту тему з ніби то „вірнотойних“ жерел се прямо сплетні, котрі служать певним неукраїнським і українським кругам хиба на се, щоби в каламутній воді ловити рибу. Супроти сеї резерви кругів українського посольства у Відні вказанє було би, щоби українська преса заховала резерву аж до вясненя справи. На всякий случай є річю передвчасною на підставі непевних, неточних, неперевірених вистій в тенденційного жерела обвинувачувати гетьмана о зраду, як се робить черновецька „Буковина“.

„Буковина“ кидась анатему на гетьмана за зраду на річ саме тих, яких представляє та сама „Буковина“, як одиноких спасителів України. Інтригантсько-льокайська тенденція представленя аж надто бє в очи своєю навіною хитростю.

З виданєм публичного осуду на гетьмана належить здержати ся аж до вясненя справи. Потвердженєм неправдивости донесенє буде факт, чи Дорошенко удержить ся на своїм становищі, чи ні. Се висвітлять за кілька днів відомости з Київа.

А тимчасом наша публіка денервує ся і шукає виновників не там, де їх шукати треба. Кидась ся світла і тіни на поодиноких політиків, виставляє ся ім злі або добрі ноти відповідно до того, як заінтригують певні круги. І так гр. Черніна представляє ся як нашого приятеля, а гр. Буряна, як нашого ворога. На правду ні гр. Чернін, ні гр. Бурян нашими приятелями не є.

Гр. Чернін сам признав ся в останній промові, виголошеній в палаті панів, що з Україною мирив ся він не з якоїсь приязни, чи там далековидної середно-європейської політичної комбінації, але лише з огляду на се, щоби вбити клин між Росією і Україною і скоро помиритись з одною, а потім другою стороною, бо скорого мира на сході вимагали примусові внутрішні і загально військові ко-

нечности. Гр. Бурян є нашим ворогом, але ворогом отвертим і з ним легше опоратись чи зговоритись, як зі скритим ворогом.

Вину за невиконанє поділу Галичини старають ся певні круги звалити на гетьмана Скоропадського. Він має бути тим громозводом, по яким має пробічи блискавка гніву українського народа. Тимчасом гетьман тут ніпри чім, а винен є Відень. Поведенє дивну інтригу на Україні.

В інтризі сій називає ся особу одного архикнязя, з кривдою для него. Сей архикнязь мав би заступити Скоропадського на гетьманським кріслі. Кандидатурою сею полохає ся гетьмана і за приреченє вицофаня сеї кандидатури вимушує ся на гетьмані зреченє ся від зобовязань берестейського договору. Що більше розказують, що на гетьмана ужито морального терору, представляючи йому перспективу, що на случай утвореня у боку України осібно українського коронного краю з архикнязем як князем чи віцекоролем на чолі, утворить ся для сего архикнязя поміст до київської корони. Інтригантське донесенє в часопи як представляє справу так, якби гетьман не радий був утвореню українського коронного краю в межах Австрії.

Українська суспільність в державній Україні і в Галичині ніколиби не простила гетьманови, якби він приложив свою руку до відданя на віки вічні під польське ярмо український народ в Галичині. Але треба знєвдемаскувати правдивих справців недобротливой інтриги.

Лишм справи великої політики в тій добрій вірі, що правда і справедливість возьме все верх над недостойною інтригою. Зважмо радше буденні діла. На останнім короткім засіданю парламенту ухвалено крім державних кредитів також кілька важних законів загально корисних для широких кругів населеня. А є се закон про відшкодованє за неправне придержуванє в слідчій вязниці невинних осіб, закон про відшкодованє за противзаконне ушкодженє через публичні органи, закон про поміч народному учительству. Дальше порушено справу, щоби воєнний реманент спровадено селянству безпосередно з виключенєм спекуляційних посередників, а що найважнійше на інім засіданю обговорено всесторонно послідні події на фронті і внутр краю. Засіданє було тайне і не можна передаати публично змісту бесід всіх промовляючих послів. А бесіди були потрясаючі і повні трагічних моментів. Найвисший вожд, вслухуючи ся в голос народа буде мав добру спосібність перевести деяку санацію відносин, що знову вийде на користь народа. Ся коротка парламентарна сесія є найкрасшим доказом, як потрібний є парламент для широких верств нашого народа. Є вона також проречистим свідочством проти тих, що думають, що може легше жилоби ся нам без парламенту. Ладно ми виглядали би, якби у нас заведно безпарламентарний режим, а цілу безконтрольну роботу полишили в краю нашій славній польській адміністрації.

Кінчу свої уваги горячим зазивом до нашої суспільности, щоби вона супокійно віддала ся буденній творчій праці над організацією і піднесенєм господарського, культурного і економічного житя і витворювала і

збільшала свої сили, бо лише власною працею і власними силами ми можемо вибороти собі світлішу будучину.

3 палати вельмож.

Відень, 29. липня. На вчорашньому засіданні през. мін. Гуссарек представив палаті членів нового кабінету і виголосив довшу програмову промову, в котрій зазначив, що ми провадимо війну оборонну і не можемо заключити мира під диктатом ворогів. Твердо держимося союзу з Німечиною і се є запорукою нашої перемоги. Бесідник підкреслює значіння харчевої справи, відбудову відзнятих країв, попірання промислу і рибництва, як також опіки над середнім інтелектуальним станом. Справи поладнання національних справ буде правительством переводити в дорозі конституційній, а деякі на підставі розпорядків. При національних реформах будуть узгоджені інтереси держави; заховані повну справедливість супроти усіх, як також не опустити з уваги історичні, культурні і господарчі моменти та заслугу народів для держави в тяжких часах. Має ся утворити спільну вітчизну для всіх, а жерелом і опорою культурної будови держави є німецький народ.

Барон Пленер, справознавець бюджетової комісії, зазначив, що теперішня бесіда б. Гуссарека є доповненням до його промови в палаті послів і видно в ній зворот до давньої політики Зайдлера.

Гр. Чернін зазначив, що він на себе переймає відповідальність за крок, який зробив цісар в сій справі, порозумівачись з королем румунським. Такий крок був потрібний, бо оминуло ся останній кровавий борець з Румунами і скоро заключено мир.

Радник двора Барвінський назвав старим нещастем Австрії часту зміну правительств, які думають тільки про поладжене найнеобхідніших державних конечностей, підчас коли важні питання відсуваються на задній план. Обговорюючи галицьке питання і австрійсько-польську розв'язку, збивав він твердження гр. Півінського, будьто Львів є містом виключно польським. Третя частина львівського населення пишеться ся польщиною тільки ради купецьких інтересів; про се можна було пересвідчитися підчас російського наїзду, що се національне одушевлене з подібних причин взяло безпробовно другу закраску. В останній часі в деяких польських кругах йдуть течії, які мають всі дані для того, щоб викликати дуже ликі наслідки не тільки для внутрішнього спокою, але також для заграничної політики монархії. Се є той самий рух, який багато літ перед вибухом світової війни під покривкою неослаблених стремів до розбиття держави. Бесідник вказував цілими роками на небезпеку цього руху для стану монархії, але на жаль без успіху.

Строго переведене національне рівноуправлене на основі національної автономії, культурного піднесення народів нашої монархії, пробудило б у сусідних держав симпатії для Австрії і підживляло б та удержувало загальне почуття державности. Світова війна знаменито довела, що Австрія як держава народів мимо заграничних зусиль і поодиноких уведених, перетривала блискуче огневу пробу.

Проф. Старжинський виступив проти твердження Барвінського, що підчас окупації Галичини частина Поляків погодилась з Москвою. Правдою є се, що сказав був граф Півінський. (Сам гр. Півінський, звисний русофіл, уряджував підчас окупації банкету для рос. генералів — Ред.), Поляки готові помиритись з Українцями, але домагане Українців про поділ краю є для Поляків *conditio impossibilis*. — Радник двора Барвінський відповів Старжинському.

Після сего прийнято бюджетову провізорию і закон про винагороду за чинити для військових цілей.

3 України.

Український політичний процес перед німецьким полемим судом.

Тому, що розтягнено обжаловане і на міністра Голубовича, доси свідка в процесі, сей зізнає, що конечність нагляду над деякими личностями вважав обовязком правительства. О арештованню Доброго дізнав ся від Ткаченка в день відвідин бар. Мума, будьто його вивіз союз для ратованя України. Коли по бар. Мумі прийшов Гаєвський і вимагав опублікованя цілої справи, не мав ніяких сумнівів більше. Гаєвський хотів взяти відповідальність на себе, но се вже перед тим намірив Ткаченко. Мін. Голубович, коли зберігав мовчале про поодинокі личности, то не для застигнення себе з обовязку представника України.

Мін. Голубович заперечує немов би знав що про участь Жуковського, Ткаченка, Красовського. З Ткаченком не мав зносин і не знав місця його побуту.

На сім закінчено доказове поступоване.

Д-р Тройде забирає з черги голос і ставить внесенє на менший чим було вчора поставлено вимір кари. Провина є велика, но в інтересі Німців лежить передовсім показати світові, що поступоване Німців і їх встряванє в вимір справедливости є оправдане (!) Вносить:

Мін. Голубович іза вкороченя свободи, якого не перепинив, мавби бути присудженем на 2 роки в'язниці. Жуковський як безпосередній учасник на 2 і пів року, Гаєвський, який є ідеалістом і щиро признавав ся — рік в'язниці з почисленем слідчого арешту, Осипов півтора року, Богацький рік з почисленем слідства і Красовський рік.

Д-р Тройде заявив відтак, що після процедури німецьких полемим судів малаб відбутися ся безпосередньо нарада судіїв і оголошене присуду, но сей буде предложений ще зверхникови суду до затвердження. Преса одержить зміст присуду завтра. Спротиву від присуду немає.

Засуд не бувби вилав напевно гірше, як би українські міністри були мовчали, бо мовою своєю не дали поля до оборони. Відповідаючи, оставили німецькому полемому суду моральне право судити себе. Може хто скаже, що не штука подавати науки людям, які стоять перед полемим судом, но красше булоб на кождий случай, якби ті, які обжаловують, не були мали підстави до сеї сміливости, яку проявили ободрені становищем самих таки Українців.

Гетьман і тайний договір.

Без порозуміння з Радою міністрів, на власну руку гетьман Скоропадський мав зречи ся тайного договору. Отямивши ся, в невідповідности сього самовільного поступованя, він звернув ся до гр. Буряна, прохаючи звернути дану грамоту, як неформальну і недовершену покликаним правним органом. Гр. Бурян відмовив ся признати неважність грамоти.

Обігають чутки, що міністер Дорошенко і віденський посол України Липинський уступають іза сього самовільного, ніким непередвидженого кроку Скоропадського.

Мабуть добре поінформований орган посла Василька подає у вступній статі з д. 16. с. м. замтки, у яких між иншим читаємо: „Гетьман Скоропадський зрезигнував з тайного договору в Берестю з сього огляду, будьто сотворене автономної української провінції в сусідстві української держави не може принести останній хісна! До сього привів Скоропадського австро-угорський посол в Кліві гр. Форґач, з порученя гр. Буряна, обидва-ж ті памове той думки, що Українська держава взагалі не здібна до життя і що гр. Чернін заключив договір з членами неіснуючої держави. Своїми закидами хочуть скомпромітувати вони в першій лінії гр. Черніна, а в даль-

шій приготувати східну Галичину до австрійської розв'язки, котрої Бурян держить ся руками й ногами, зглядно як би сій розв'язці спротивила ся Галичина, перевести відокремлене цілої Галичини (разом з східною) на основі розпорядку з 5. падолиста 1916 р.

Акт 5. падолиста, також заслуга гр. Буряна, а його антиукраїнське обличє звісне нам з 1916 р. Поїздки польських магнатів не оставили без успіху, а руку до сього національного злочину подав мадярсько-польській спілці гетьман „всєї України“ Скоропадський.

Доки оставав при кермі Зайдлер, який хотів додержати даного снова Українцям, ми ще мали надію, що до поділу Галичини прийде, бо цісар не дав би ся відвести від сього сильного наміру одним Буряном, який своїм успіхом заскочив д-ра Зайдлера і мабуть він поінформував і корону в тім зміслі, що українська держава добровільно подякувала за тайний договір. Гр. Форґач подиктував мабуть з сеї самої причини також і те гарне умотивованє, яке Скоропадський додав до сього зрезигнуваня з тайного договору.

Відрух самооборони.

(Нова Рада з 21. липня). В клівській великій салі „Родина“ відбуло ся зібране переконного братства св. Кирила і Методія, яке обмірковувало справу відбудови української соборної православної церкви. Було так богато народу, що всі салі і переходи клубу були битком повні священством і світським дублюю. З єпископів не зявив ся ніхто... Вони не того духу! Розблизши духовенство і вірних України на два табори, вони ждуть осторонь всякої української дірки чи з воскресенем російського патріархату не воскресне царизм?

Головою зборів вибрано є Левницького. О. Маричев познакомив зібране з історією і діяльністю братства і закликав до єднаня та оборони силами братства національної, соборної православної церкви. Найбільше вражіння справила гарна й річева промова С. Шелухина, в якій він остерігав громадянство від церковної унії з Москвою. Переведено вибори Ради братства. В члени увійшли крім церковних, многи культурні і політичні українські діячі.

Се зібране є природним відрухом проти діяльности всеукраїнського церковного собору і проти недвозначного уже стремління цареславців збити ідею національної автокефальної церкви на Україні.

Поверот Українців на Холмщину.

Польська преса розводить жалі над тим, що на Холмщину вертають українські селяни та випрошують зі своїх господарств кольтоністів Поляків, які там почували ся вже „у себе дома“. Польський клуб людовий в варшавській Раді стану має поставити нагале внесенє, щоб між польських селян, так „покрижджених“, розпарцелювати безпробовачо бодай землі, до яких власники ще не повернули.

Німці вернули з над Марни.

У друге за час світової війни відступають Німці з берегів ріки Марни. Перший раз стало ся се на самім початку війни в 1914 р., другий раз стало ся се на днях. Німецькі воєнні звіти пояснюють відступленє сям, що не мали вони добрих залізничних получень зі своїми становищами над Марною тоді, як Французи мали в своїм розпорядженю за фронтом цілу сіть залізниць, якими могли до вшодоби перевозити маси військ і воєнних матеріалів. Другою причиною і се може важкішою, чим залізничні полученя, є застосованє Французами нового способу приступів на німецькі становища. Се приступи при помочи танків. — Танки се великі автомобілі, краті грубими сталевими плитами, заосмотрені в гармати і скоростріли. Мотори в танках є дуже сильні і надають автомобілям велику силу розбігу. Перед ними не можуть устояти ся загородженя з дротів.

Одно німецьке справозданє розказує, що танки передерля ся від першого розгону через перші німецькі оборонні лінії і дістали ся аж до нім. артилерійських становищ. Зі своїх гармат і скорострільів засипують танки градом заліза неприятельську піхоту. Підчас теперішньої офензиви ужили Французи цілу масу таких танків, усталивши їх близько один другого. Танки походять переважно з америн. фабрик. Сим новим родом оружа перевищають війська коаліції Німців. З танками борються ся Німці в сей спосіб, що розстрілюють їх гарматними гранатами, бомбами з літаців і ручними гранатами піхоти, або висаджують підземними мінами. Однак сей спосіб поборювання танків не завжди є успішний. Французи в першій мірі завдають свою теперішню перемогу над Марною танкам.

Поміж і за танками іде неприятельська піхота і мурини.

Про посідиний відворот Німців з над Марни доносить французський звіт з 27. с. м., що слідує: Натиск французьких і союзних військ від кількох днів не слабшає. — Німці відступили вні на північ на цілим марнейським фронті. Наші війська нацпають на задні нім. сторожі і находять ся тепер на лінії Брієф—Війнер сір Фер—Курмон—Пассі—Гріні—Грісель—Ла Невін о Льорі—Шомісі. (Лінія ся лежить майже в половині дороги між ріками Марною і Сен). Правий беріг Марни очищено зовсім від неприятеля. Наші війська використовують свій успіх, віднесени на просторі 15 кільом. на північний захід від Шато Тієрі.

Німецькі воєнні справоздавці доносять, що відворот Німців відбуває ся в повнім порядку.

Америк. звіт з 27. с. м. доносить, що Американці зломали опір неприятеля між ріками Урк і Марною. Наші війська у злучі зі союзниками переслідують ворога.

Надія на укр. реально-гімн. відділи у Львові.

Перед роком заговорено в нашій суспільності і пресі голосно про конечну потребу чи реальної чи реально-гімназійної української школи. Річ обговорювала ся серед нашої публіки невпинно через весь час і нині зближуєть ся до щасливого здійснення.

При сегорічних записках до української гімназії у Львові, дня 15 червня, порозуміли ся многі родичі між собою і підписали петицію до ради шкільної краєвої, домагаючись отворення для їх дітей реально-гімназійних відділів при академічній гімназії. Ою петицію предложили в імені родичів пос. др. Цегельський і о. сов. Стефанович президентови Ради шкільної кр. др. Цолєви і деяким членам ради шк. краєвої, вказуючи на ту аномалію, що коли край і суспільність потребують нині як найбільше промислових і фахових сил, то укр. наріч не має ніякої змоги підготувати свою шкільну молодіж до новочасних потреб — тому просили о отворенє при акад. гімн. паралельних гімназійних відділів. П. президент і дощичні члени ради шк. кр. прийняли се діло дуже прихильно, признали зі своєї сторони, що в нинішніх часах річ конечна дати науці молодіжи більше практичний напрям, тай завважили, що і багато польських класичних гімназій перетворюють ся тепер на реальні гімназійні школи.

В цару днів опісля відбуло ся повне засіданє Ради шк., і як довідуємо ся — вишло звідтам до міністерства просвіти предложение за отворенє при акад. гімназії реально-гімн. відділів рівночасно в першій і другій класі.

Тепер бажаємо лиш, щоб наші посли заявили ся тим, щоб справа була в Відні скоро порішена і дійшла завчасу до відома родичів.

Тут треба пояснити, що предложено отворенє гімн.-реального відділу також в 2-гій класі тому, бо в акад. гімназії наука рисунків досі була обовязковим предметом і мала свого окремого професора, отже перехід з 1. класичної класи до 2. реально-гімн. не захо-

дить тут ніякої перепони. Однак і для учеників вищих гімназій буде вступ сюди можливий, коли через ваканції підучуть ся їх трохи рисунків.

Здаєть ся, що не треба показувати вагив ских нових відділів. Вей краї який так страшно знищені, що потребувати-муть на довгі часи як найбільше образованих технічних сил. А реально-гімназійна наука має ту користь, що з одної сторони дає доступ на університет, з другої-ж сторони підготує молодіж, котра мала-би до того талан і охоту, також до різних технічних студій. Тому не сумніваємо ся, що значна часть учеників зверне ся на ті відділи.

Також гадаємо, що і наша провінціо-нальна публіка застановить ся над тим ділом і поробить завдалегідь заходи, щоб по всіх вищих укр. гімназіях отворено реально-гімн. відділи. Ми з практичним напрямом образованя нашої молодіжи і так дуже опізняли ся; тому мусимо чим скорше доганяти, що занедбалє.

У.С.С. — Софії Галечко.

На жалібну вістку про смерть хорунжого Софії Галечко вислав отаман У. С. С. Коссає батькови покійної слідуєчу телеграму:

„Львів, поштовий уряд 1. Старшому контролєрови Галечко. Глибоко зворушений трагічною долею нашої хороброї і дорогої товаришки хорунжого Софії Галечко пересідаю іменем офіцерів, підстарших і стрільців У. С. С. наш глибокий жалє і спочуванє. — Гр. Коссає, отаман У. С. С.“

З того самого сумного приводу звернулася команда Впшколу У. С. С. до своїх офіцерів і мужиків з слідуєчим приказом (ч. 194 з дня 22. VII. 1918 р.):

Стрільці!

Вчера прийшла до нас жалібна вістка із рідного, далекого краю, вістка про несподівану смерть нашого товариша — дівчини, хорунжого Софії Галечко. Утонула дня 20. сего місяця в Бистриці коло Пасічної.

Кожан, хто знає її, — а знає її все наше Стрільцтво — жаліли-ме сеї віжкої, молоденької дівчини-герої, яка з вибухом світової війни кинула все і з крісом у руках пішла з наших рад ах боронить рідної країни.

Пішла не бачна на ті труди, невгоди і терпіння, що ждалє її на тій путі і яких дійсно. Вона молоденька не минула. В етужу і зимову завірюху, серед найтяжчих житєвих невгод йшла Вона з нами...

Там бачили ми її на становищі, бачили при роботі, — все спокійну, слухняну, лагідну, бачили і жаліли і гордились Нею, як й другими дівчатами-товаришками. За борби 1914 р. відзначено її між першими срібною медалією хоробрости.

Бачили ми її і у великим веснянім поході, як з веселою надією кинула з першими четами визволити рідний край, як брала Галеч, переходила Дністер, йшла на широке Поділля. А там брала участь у завязатих степових борбах останків нашого товариства з перемагаючою ворожою масою...

Аж знеможена надміром важких трудів і твердого полевого життя відходить з поля до коша, відходить з жалем, з тугою за недовершеним ділом, за яке взялась перед роками. І там, у спокійнім стрілецьким коші працює даліше, служить радо, з пожертвоуванєм, все — як й колись у Карпатах — спокійна, риха, витривала. І так аж до останку...

Працюючи її на вічний упокой, працюємо як вірного, широкого товариша, котрий оплатив свій довг Україні, працюємо так — як усіх тих, що лягали на довгим стрілецьким шляху, кланісь до вічного спочинку...

Честь Твоїй пам'яті дівчино-герою, вибранко нашого жіноцтва, дорогий товаришу походів! Честь і пошана в Стрільцтві, а вічна пам'ять в народі!

Гриць Коссає, отаман У. С. С.
Вірно. — Значковий Іванович.

НОВИНКИ.

— Український драматичний театр в Києві. З „Відродження“ довідуємо ся, що дня 1 жовтня в одному з київських театрів має розпочати вистави „Український драматичний театр“, якого репертуар буде складатись з найкращих літературно-художніх творів українських та європейських письменників як: Л. Українка, В. Винниченко, О. Олесь, Шекспір, Гайтман, Ібсен, Д'Анунціо, Альфред д'Місе, Дікенс, Софокль, Метерлінк.

На чолі театру стоятимуть: директором Б. Кривецький (режисер музикальної драми), режисером має бути А. П. Загаров (ар. Олександрівки).

В склад дружини запрошено найкращі сили українських, російських та й деякого з галицького театру тов. „Укр. Бесіда“ у Львові. З російських сцен ангажовано Большакову (з „Московської драми“), а ведуть ся переговори з Ураловим, Хмарою та Берсєвським (з Художнього театру). З українських театрів входять в склад дружини: Дорошенко, Горленко, Гавебуш, Доля, Борисоглібська, Маряненко, Коваленко, Маринчак, Каргальський, Пеляшенко (всі з Національного театру) та Ровніський і Щербина (з театру Садовського). Крім того ведуть ся переговори з Север. Паньківським та Левицьким (з театру Саловського). З Галичан пійдуть в склад дружини „Драматичного театру“: Іван і Катерина Рубчакі, Осип і Зофія Стадники, Залуцький і Коханенко.

В майбутньому сезоні будуть виставлені твори: „Лісова пісня“ та „Боярина“ — Лесі Українки, „Дісгармонія“ — Винниченка і можливо одна нова, ще не закінчена пєса, „Велетні півночі“, „Самітний“ — Ібсєна; „Зімова казка“, „Дванадцята ніч“ — Шекспіра; інспіровка „Цвіркун на печі“ — Дікенса; „Сєвтиціана“ — Альфред д'Місе; „Смерть Тєвтажіля“ — Метерлінка; „Антилопа“ — Софокля; „Апій Клавдій“ — Старицької.

— Горній умирає. Після донесєня „Corriere della Sera“ зі Стокгольму Максим Горній дежить смертельно хорий на горляну недугу.

— Затопленє американського корабля. Після 24 годинної боротьби з підводним німецьким човном, утонув біля північного берега Грляндії великий американський корабель „Justina“ (32 тисячі тонн).

— Виміна сєлєвєвєвєх між Австро-Угорщиною і Росією. Між правительством сєвєтів і Австро-Угорщиною прийшло до порозуміння. В найближшій часі звідє в Росії перший транспорт полонєних, а числі 3000 жовнівєрів.

— Під розвагу властям. Дотєпершній спосіб виплачуваня причинніє сім'ям жовнівєрів сильно огірчує населєнє Галичини. Іде пята зима війни і знову перед податковими урядами стоять-муть на морозі купи лихо одітих, недокровних жінок, старців і дітей, або в гілтиках, удушливих ждальнях, де яуває аж за обильно натоплено. Вислідом того є велике число смертельних случаїв ізза чухітки з нагальним перебігом. Красше вже є, коли начальники громад перебирають причинки для роздачі їх своїм громадянам — правда, буває, начальним велєть собі за се робити деякі чємности, але бодаї здоров'є на сїм не терпить.

— Почтові зносини з Україною. Почтою можна пересилати на Україну звичайні листи і відкритки. Посилки має ся в повноті офранкувати після тарифи сєвєтового почтового союзу. Листи і відкритки мають бути писані на німецькій, угорській, українській або французькій мові. Недопускає ся стенографічного і шифрованого письма. Адресу треба вивонити латинськими буквами — можна також побіч писати кирилицєю. На посилці треба подати адресу відсєвляючого. Заборонєє ся донесєнь військового характеру. Посилки, які не відповідають повєшним умовам, будуть завернені.

ОПОВІСТКИ.

Середа дня 31-го липня 1918.

Нині: 31-го липня: гр.-кат.: Явнта і Омел., римо-кат.: Ігнат. і Льюїл.

Завтра: 1 серпня гр.-кат.: Марк., римо-кат.: Петра в ок.

Програма концерту баритона Од. Носалевича і піаністки О. Бірецької поміщена в нинішнім числі. Замовлені карти вступу просить ся викупити найдальше до п'ятниці в полудне в книгарні тов. ім. Шевченка, бо відтак разом з прочими білетами продасть ся.

Евген і Олена з Валюхів Каленські складають 100К на „Епархіяльну Поміч“ III секц. в Перемишлі місто повідомлень про своє винчаче, яке відбуло ся дня 27. червня с. р. у Ласківках. 292

Музичне товариство ім. М. Лисенка у Львові.

ВЕЛИКА САЛЯ УЛ. ШАПКЕВИЧА 5.
Субота 3 серпня 1918. Початок о 8-ій веч.

КОНЦЕРТ

Олександра Носалевича співака німец. опери в Празі і піаністки Оксани Бірецької.

— ПРОГРАМА: —

I.

1. а) М. Лисенко: Буває иноді старий.
- б) М. Волошин: Ой гляню я подивлю ся.
2. а) Г. Вольф: Вайлева пісня.
- б) К. Лезе: Князь Евген.
3. Дж. Верді: Арія Філіпа з опери „Дон Карлос“. — О. Носалевич.

II.

4. Ф. Шопен: Рондо Es-dur — форт. сольо — О. Бірецька.
5. М. Лисенко: Була колись гетманщина.
6. а) Ф. Вайнгартнер: Свято любови.
- б) Р. Штраус: Тихе візванє.
7. М. Лисенко: Минають дні. — Олександр Носалевич.

В часі продукції двері до салі зачинені.

Ціни вступу: Фотелі по 8 К. Крісла по 6, 5 і 4 К. На балконах: Крісла по 6 і 4 К.

Карти вступу набувати можна в книгарні наук. тов. ім. Шевченка, Ринок 10. а перед концертом від 6 год. вечером при касі.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Краєвий адвокат

Др Петро Рондяк
в Косові

пошукує рутинованого солідитатора від 1 вересня. 283 2—6

Адвокат і оборонець

Др Роман Перфецький
веде адвонацьку канцелярію
Львів, ул. Сикстуська ч. 43. б.

ОГОЛОШЕННЯ.

В товмацьким повіті можна набути дуже добрі ґрунта і сіножати в довільній кількості. Зголошувати ся в канцелярії дра Івана Макука в Товмачі. 289 1—

Потребує від 1 вересня інструкторки до 2 дітей (VI. вид. і IV. нар.) Зголошення з запованем умовий належить слати на адресу: о. Евген Гарасимович в Хащованю п. Славско. 287 1—2

Пошуюю інструктора(ки) до 3-х дітей Хлопець до I. кл. гімназ. дівчинка IV. кл. нар. і хлопець III. кл. нар. Наука від 1/9 на ділий рік. Умова листовно. Адресувати: Уряд парох.: в Лівчі, п. Наріль. 290 1—3

Старшина Укр. Педаг. Тов. в Коломиї оголошує конкурс на принятє цитомців до бурси. Оплата 100 К. місячно, половина в натураліях. Інформації уділяє проф. О. Чайківський ул. Українська 29. 291

Для відбудови

вапно, цемент, гіпс, цеглу, дахівку, черепон, папу, асфальт, печі, підлоги, рури, кльозети, лазнички, рівнож всілякі будівляні і водопроводні матеріяли поручають

БРАТЯ МУНД

Львів ул. Сикстуська ч. 23.
Телефон 870. 288

Читайте нову українську часопись в німецькій мові!

У Відні виходить нова українська часопись в німецькій мові:

„UKRAINISCHE BLÄTTER“,
як всеукраїнський міжпартійний орган.

Часопись має на меті заступати інтереси незалежної Української Держави перед публічною думкою Австро-Угорщини й Німеччини, а рівнож і інтереси австро-угорських Українців. До співробітництва запрошено найвизначніших українських і німецьких публіцистів.

„Ukrainische Blätter“ має виходити вісім разів на місяць в накладі 8—10.000 примірників. Часопись має власних кореспондентів в Києві, Харкові, Одесі, Львові, Чернівцях, Берліні і Монахії. Видавцем названої часописи являєть ся Володимир Каллинович. Умови предплати такі: річно 18 К., піврічно 10 К., чвертьрічно 6 К.

Адміністрація просить поспішити з замовленнями, щоби видавництво могло усталити наклад, що при теперішній дорожнечі дуже важне. — Адреса: Wien VIII. Albertgasse 26/13 und 18. 264 3—5

Студентка філософії прийме лекцію на селі на протязі цілого року. Умови прошу слати до адміністрації „Укр. Слова“ для Студентки.

Де в глина там будуйте дахівкарні. Проект пляни та машини висилає: Інж. Я. Вінчковський, Львів Новий Сьвіт 20.

Велику карту країв і народів Європи з означенем границь України. висилає по надісланю К 750: А. Окшиш. Львів, Кадепка 4. 274 1—3

Виїду на один місяць на село й уділяти му німецької конверсації за удержанє. Зголошення слати до адм. „Укр. Слова“ під „Конверсація“.

ФАРБИ

до фарбованя материй в різних барвах з приписом ужитя поручає

I. Борис, Перемишль.

При замовленях подавати вагу материй. 248. 10—15

Важне для господарів і господарських спілок!

СМАРОВОЛО

до возів першої якости, уживанє австрійським і німецьким військом продає ся вагонами. Зголошення під „Смаруй“ до адміністрації „Українського Слова“. 253 8—10

Важне для всіх! Книжка на часі!

Вже вийшла друком і продає ся книжка видана Т-вом „Сільський Господар“, написана Володимиром Целевичом:

„Про военні чинитьби і списуванє воєнних шкід“.

Є се практичний порадник, заосмотрений взорами зголошень, ріжними тарифами і табелями обчислень. Кождий, кому війська щось зареквіровали, книждий, хто має военні шкоди, повинен собі його прочитати. Книжка ся числить 13 аркушів друку, а коштує всего 5 К. 40 сот., з порученою поштовою пересилкою 6 К. Найліпше замовляти в Краєвім господарським Т-ві „Сільський Господар“ у Львові ул. Зіморовича ч. 20. 278 3—8

Пошукуєсь панни до писання на машині за доброю заплаатою. Зголоситись під „Машина“ до Адм. Укр. Слова, Львів вулиця Сикстуська ч. 21.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:	В краю і державі:	За границею:
На рік . . . . . 44— К.	56— К.	На Україні . . . . . 56 карб.
„ півроку . . . . . 22— „	28— „	В Німеччині . . . . . 56 мар.
„ чвертьроку 12— „	15— „	В інших державах . . . . . 84 фр.
„ місяць . . . . . 4— „	5— „	

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрїчка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 150 К.; в редакційній часті перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошення на суботу і неділю подвійно. Постійні оголошення за особною умовою.